

Posudek oponenta na bakalářskou práci

Název: Endogenní potenciál rozvoje Českokrumlovska: příspěvek k hodnocení sociálního kapitálu

Autorka práce: Eva Čechová

Předkládaná bakalářská práce čítá 64 stran, 5 obrázků, 5 tabulek, 5 grafů, přílohami jsou přehledová mapka a vzor dotazníku pro rezidenty z terénního šetření, svou rozsáhlostí patří k obsáhlejším pracím tohoto typu.

Předkladatelka se zaměřila na téma endogenního potenciálu rozvoje v periferních oblastech čtyř obcí s pověřeným obecním úřadem na Českokrumlovsku - Českého Krumlova, Horní Plané, Kaplice a Vyššího Brodu. V úvodu práce autorka diskutuje význam a způsob uplatňování endogenního potenciálu a uvádí ho ve vztahu s komunitním společenstvím lidí, které disponuje různými formami kapitálu, přičemž pro práci samotnou považuje za klíčový sociální kapitál a lidský kapitál. Následně formuluje tři cíle práce, z nichž jeden předpokládá praktickou část formou terénního šetření. Právě tato empirická část může představovat největší přínos k hodnocení sociálního kapitálu na Českokrumlovsku, protože zkoumá měkké faktory rozvoje, které jsou schopny postihnout lépe skutečnosti jako aktivitu místních lidí, jejich angažovanost či spokojenost narozdíl od kvantitativních analýz či historického popisu vývoje obcí. Poměr kapitol byl však zvolen zcela jinak. Autorka se velmi rozsáhle zaměřuje jednak na teoretickou část o sociálním kapitálu (12 stran), ve které nicméně prokázala orientaci v základní zahraniční i české literatuře a schopnost s ní pracovat, uvádí formy, vztahy, postoje i kritiky SK. A dále se autorka zaměřuje na popisnou část o regionu Českokrumlovsko, která neúměrně rozsáhle (16 stran) popisuje sociodemografické a socioekonomické podmínky včetně cestovního ruchu. Samotný terénní výzkum, který je podle ní jedním z hlavních úkolů, pokrývá jen zlomek práce (6 stran). Stejně tak metodika výzkumu je uvedena jen okrajově, není z ní patrný způsob hodnocení sociálního kapitálu a není jasné, které otázky z dotazníku přispěly k hodnocení kterého faktoru sociálního kapitálu – autorka definovala tři hlavní složky SK: angažovanost, spolupráce a důvěra. Autorka uvádí, že při hodnocení respondentů nebyly využity všechny otázky z dotazníku. Proč jich měl dotazník tolik?

Kladně je hodnocena snaha navrhnout možná řešení pro podporu endogenního potenciálu rozvoje v kapitole 5, ve které autorka uvádí, že jako zásadní problémy se jeví nízká angažovanost, nízká důvěra a nízká znalost jazyků. V následujícím textu se však opět velmi rozsáhle rozepisuje, a to pouze o koncepci výuky cizích jazyků na školách, chybí ovšem propojení se sociálním kapitálem a tématem práce. Jaký vidí autorka vztah mezi výukou cizích jazyků a endogenním rozvojem či sociálním kapitálem?

Analýza lidského a sociálního kapitálu tvoří hlavní osu práce, jak je uvedeno hned v abstraktu, klíčových slovech a dále v práci. Teoretické ukotvení pojmu lidský kapitál však v práci chybí, je mu věnována jen poznámka pod čarou. Co si autorka představuje pod pojmem lidský kapitál a jak vnímá vztah mezi lidským a sociálním kapitálem?

Na str. 32 není jednoznačně uvedeno pojetí velikosti obcí, autorka uvádí, že na Českokrumlovsku nedošlo k roztržštění obcí stejně jako jinde v pohraničí, ale vzápětí to vyvrací argumentem Kuldové (2005), že v pohraničí jsou obce s největším počtem částí. O jaké části se jedná?

Vyhodnocování analytické části, jak již bylo zmíněno, je věnován malý prostor a tím patrně došlo k zjednodušujícím jevům jako např. u grafu č. 4, který není lokalizován,

týká se všech hodnocených obcí, ale autorka hovoří o výsledcích za jednotlivé obce nebo na str. 46 je angažovanost ilustrována jen na základě volebních výsledků z portálu volby.cz, ale v dotazníku je mnoho otázek kladených právě na angažovanost, o nich se autorka nezmiňuje nebo opět popisuje nedoložené výsledky.

V závěru práce jsou pak naopak velmi stručně shrnuty výsledky práce. Autorka se však správně vrací k cílům práce a uvádí, jak jich bylo dosaženo.

Po formální stránce bohužel autorka prokázala velké množství překlepů a stylistických chyb, některé formulace vět jsou spíše povrchní, čímž ubírají práci na čtivosti. Více problematická je v tomto ohledu empirická část práce. Čísla stránek u Seznamu příloh nejsou v souladu se skutečností. Mapky z Atlasu krajiny České republiky jsou použité v nedostatečně čitelném měřítku, což se projeví, když na jejich obsah autorka v textu odkazuje.

Téma endogenního potenciálu a sociálního kapitálu je velmi široké a těžko zpracovatelné na úrovni bakalářské práce, zvláště když si autorka zvolí za cíl jak diskusi teorie, tak i terénní výzkum. Bohatá teoretická či popisná část na úkor analýzy a interpretace výsledků pak působí celkově nevyrovnaným a nekonzistentním dojmem. Dotazníkové šetření by určitě přineslo reprezentativnější výsledky, kdyby, jak autorka správně uvádí, zvolila jiný výběr respondentů. Téma si určitě zaslouží další rozpracování v rámci např. diplomové práce. Nicméně autorka prokázala schopnosti a splnila podmínky, které se kladou na bakalářskou práci, proto ji doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení „velmi dobře“.

V Praze 14.6.2011

Mgr. Alžběta Vazačová